

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Domnului Alexandru Florin Rogobete,
Ministru
Ministerul Sănătății

RECOMANDAREA

Nr. 26.....din 23 JUL 2025 2025 privind respectarea dispozițiilor
constituționale privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la
ocrotirea sănătății și protecția persoanelor cu handicap, garantate de art. 22, art. 34 și
art. 50 din Constituția României

Prin petiția nr. 39314/2024 doamna [redacted], fiica persoanei cu handicap
accentuat [redacted], reclamă faptul că, pe parcursul spitalizării mamei sale, în Spitalul
Județean de Urgență " Sf. Chiriachi" Vaslui, în perioada 17.10.2024 – 27.10.2024, acesteia i-a
fost restricționată libertatea de mișcare, prin proceduri de imobilizare mecanică și/sau chimică
fără a i se cere consimțământul și fără ca ea, în calitate de fiică, să fie informată, mama sa
decedând pe 27.10.2024.

Doamna [redacted] arată că mama sa, în vârstă de [redacted] de ani, era încadrată în grad de
handicap accentuat, conform certificatului de încadrare în grad de handicap nr. [redacted]
[redacted] și suferea de [redacted], astfel încât nu putea înțelege ce i se
spune, nefiind așadar posibilă o comunicare adecvată cu personalul medical.

Cu toate acestea, deși doamna [redacted] a informat în scris personalul medical din
cadrul spitalului cu privire la datele sale de contact, respectiv numărul de telefon,
reprezentanții spitalului nu au contactat-o și nu i-au adus la cunoștință de ce au fost
necesare măsurile de imobilizare a doamnei [redacted], nici atunci când și-a vizitat

mama. Potrivit susținerilor doamne

mama sa nu a fost monitorizată pe perioada restrângerii libertății de mișcare.

Petenta reclamă faptul că a solicitat explicații reprezentanților spitalului dar nu le-a primit, fiind îndrumată să se adreseze Colegiului Medicilor. Aceasta susține că s-a adresat Direcției de Sănătate Publică Vaslui, neprezentând însă dovezi ale demersurilor efectuate.

Prin petiția înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 4939/2025, conexată dosarului nr. 39314/2024, doamna a revenit informându-ne că a adresat Spitalului Județean de Urgență ” Sf. Chiriachi” Vaslui reclamația nr. 418/10.01.2025 referitoare la îngrijirea pacientei și atașază răspunsul înregistrat cu nr. 418/28.01.2025 la Spitalul Județean de Urgență ” Sf. Chiriachi” Vaslui. Petenta subliniază faptul că a solicitat doctorului care o îngrijea pe mama sa, la Secția Interne, să o lase să-și hrănească mama, însă a fost refuzată pe motiv că există personal dedicat pentru aceasta, solicitarea sa fiind reiterată, fără succes, după mutarea mamei la secția Neurologie.

Față de obiectul petiției, luând în considerare prevederile art. 9, alin. (9), (10), (11), (12), (14) și (16) din Norma din 2016 de aplicare a Legii Sănătății Mintale și a Protecției Persoanelor cu Tulburări Psihice nr. 487/2002, publicată în Monitorul Oficial nr. 340 din 04.05.2016, potrivit cărora: *(9)Personalul medical va evalua starea pacientului conțenționat la fiecare 15 minute, examinând semnele vitale, menținerea confortului și apariția posibilelor efecte secundare; (10)Toate informațiile în legătură cu măsura conțenționării vor fi consemnate atât în foaia de observație, cât și în Registrul măsurilor de izolare și conțenționare; (11)În foaia de observație și în Registrul măsurilor de izolare și conțenționare vor fi consemnate următoarele informații: a)ora și minutul instituirii măsurii restrictive; b)gradul de restricție (parțial sau total), în cazul conțenționării; c)circumstanțele și motivele care au stat la baza dispunerii măsurii restrictive; d)numele medicului care a dispus măsura restrictivă; e)numele membrilor personalului medical care au participat la aplicarea măsurii restrictive; f)prezența oricărei leziuni fizice suferite de pacient sau personalul medical în legătură cu aplicarea măsurii restrictive; g)ora și minutul fiecărei vizite de monitorizare a pacientului cu precizarea valorilor funcțiilor vitale, îndeplinirii nevoilor fiziologice sau altor nevoi, după caz; h)ora și minutul ridicării măsurii restrictive. (12)Pacientul și/sau reprezentantul său legal/convențional va/vor fi informat/ți cu privire la măsura conțenționării și procedura de revizuire periodică a acesteia; (14)Conțenționarea trebuie aplicată pe o durată cât mai scurtă de timp posibil și nu poate depăși 4 ore; (16)Toate intervențiile fizice din timpul imobilizării trebuie să aibă în vedere vârsta, sexul, cultura, limba și istoricul medical, dizabilitatea sau nevoile speciale ale pacientului, sarcina, date care se vor regăsi și în foaia de observație,*

instituția Avocatul Poporului a întreprins demersuri scrise prin care a solicitat Spitalului Județean de Urgență” Sf. Chiriachi” Vaslui și Colegiului Medicilor Vaslui să efectueze verificările care se impun cu privire la aspectele învederate de petentă.

Prin răspunsul înregistrat la instituția Avocatul Poporului cu nr. 3824/2025, Colegiul Medicilor Vaslui a comunicat faptul că, prin hotărârea Biroului Executiv din data de 3.02.2025 s-a dispus sesizarea Comisiei de Jurisdicție Profesională care a fost împuternicită să soluționeze acest caz, urmând ca, după ce această comisie va concluziona și va transmite dosarul Comisiei de Disciplină de pe lângă Colegiul Medicilor Vaslui, să fie informată instituția Avocatul Poporului.

Spitalul Județean de Urgență ‘Sfânta Chiriachi’ Vaslui a transmis răspunsul înregistrat la instituția Avocatul Poporului cu nr. 4001/2025, comunicându-ne, în esență, următoarele:

‘ *„În privința conținției fizice, medicamentos, fără consimțământ:*

- în data de 24.10.2024, ora 13:45, în foaia de observație a pacientei _____ a fost înscrisă recomandarea conținției membrului superior stâng a acesteia, de către medicul curant dr. _____. Se menționează, de asemenea, că pacienta și-a scos în mod repetat cateterul venos periferic, pentru administrarea tratamentului intravenos, în contextul unui pat vascular fragil, cu abord repetat pe parcursul spitalizării, ca urmare a prelevării de probe pentru laborator, precum și administrarea tratamentului intravenos 20-24 ore/zi;
- fișa de conținție din data de 24.10.2024 a fost deschisă începând cu ora 14:00, fiind consemnată de către asistenta _____ din tura 07 - 15:00. Este continuată până la ora 16:30 de către asistenta _____ din tura 15:00- 23:00, fiind înregistrată, totodată, și monitorizarea funcțiilor vitale (tensiune arterială, puls, temperatură, respirație) din 15 în 15 minute, conform procedurii interne de conținție;
- trebuie menționat faptul că în foaia de observație a pacientei _____, este consemnată ca reprezentantă doamna _____ în calitate de fiică a acesteia, care o și îngrijea la domiciliu și care a fost informată verbal încă de la internare despre posibilitatea necesității conținției, în vederea administrării tratamentului perfuzabil sau în caz de agitație psihomotorie, în contextul diagnosticului de demență;
- în seara de 24.10.2024 s-a hotărât transferul în secția Neurologie din cadrul unității sanitare, începând cu ora 21:35.
- pacienta nu a fost conținționată pe secția Neurologie.
- i s-a permis doamnei _____ să-și vadă mama, deși nu era în timpul programului oficial de vizită, fiind avertizată și cu privire la faptul că în primele 2 - 3 zile starea ei poate fluctua, în sensul agravării sau îmbunătățirii. Toate acestea au fost puse la dispoziție, chiar dacă nu s-a făcut nicio solicitare de însoțitor și nici nu a prezentat acte din care să reiasă această calitate. În FOCG, la internare, ca reprezentat legal este menționată doamna _____

dar având în vedere gradul de rudenie cu pacienta, i s-au oferit și doamnei date despre starea mamei.

- în data de 26.10.2024 starea pacientei s-a deteriorat și a fost transferată în secția ATI, de către medicul de gardă. Nu a fost temporizată în secția Neurologie;

- îngrijirile medicale aferente pacientei au fost efectuate corespunzător stării și afecțiunilor medicale de care suferea. De asemenea, toate acestea au fost aduse la cunoștința doamnei .’

Răspunsului i s-au anexat următoarele documente: Foaia de observație clinică generală nr. și Extras Registru măsuri de contenție.

Prin Adresa înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 10656/2025, Colegiul Medicilor Vaslui a comunicat faptul că, în privința sesizării înaintată de către doamna

„, prin care era reclamată lipsa informării asupra imobilizării medicale a pacientei „, mama reclamantei, în urma analizării foii de observație nr. pusă la dispoziție de Spitalul Județean de Urgență ” Sf. Chiriachi” Vaslui și a fișelor de contenționare (extras Registru măsuri de contenție- secția Medicină Internă și secția Neurologie), se concluzionează următoarele:

*„singurul reprezentant legal menționat în foaia de observație a pacientei este doamna în calitate de fiică a acesteia (acordul pacientului privind comunicarea informațiilor medicale cu caracter confidențial); nu există în foaia de observație o solicitare oficială anexată din partea doamnei , în calitate de fiică a pacientei, pentru informare despre starea pacientei există adăugat (fără a se cunoaște când, de către cine și în ce condiții) pe prima pagină a foii de observație un număr de telefon notat cu mențiunea *fiică Anglia; măsura imobilizării este recomandată în foaia de observație în data de 24.10.2024 ora 13:45, de către medicul curant dr.*

se recomandă imobilizarea membrului superior stâng pentru asigurarea administrării tratamentului intravenos; fișa de contenționare a fost deschisă începând cu ora 14:00 și este continuată până la ora 16:30, cu înregistrarea și monitorizarea funcțiilor vitale, la 15 minute, conform procedurii de contenționare existente la nivelul unității sanitare; în secția Neurologie pacientei nu i-a fost restricționată libertatea de mișcare;

solicitățile/sesizările făcute de către doamna atât către Direcția de Sănătate Publică Vaslui precum și către Spitalul Județean de Urgență Vaslui, au primit răspunsuri; la nivelul Colegiului Medicilor Vaslui nu a fost înregistrată nici o sesizare din partea doamnei

Analizând documentele depuse la dosar, se arată, nu se constată încălcarea prevederilor art.9, alin. 9,10, 11,12, 14 și 16 din norma din 2016 de aplicare a Legii Sănătății Mintale și a Protecției Persoanelor cu Tulburări Psihice nr. 487/2002 publicată în Monitorul Oficial nr.340 din 04.05.2016.”

Problematica referitoare la imobilizarea medicală a pacienților care sunt internați în alte secții decât cele de psihiatrie a mai fost în atenția instituției noastre. Astfel, în 2016, Avocatul Poporului a adresat o **Recomandare Spitalului Clinic Județean de Urgență Sfântul Apostol Andrei din Constanța**, prin care a solicitat acestuia să efectueze demersuri pe lângă Ministerul Sănătății în vederea reglementării la nivel național a modului în care se pot aplica măsurile de restricționare a libertății de mișcare în secțiile spitalicești de altă specialitate decât psihiatrie, să completeze protocolul intern cu durata maximă a măsurii de imobilizare medicală și să instruiască, în mod corespunzător, personalul. Tot în 2016, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a efectuat o **anchetă la Spitalul Municipal de Urgență Elena Beldiman din Bârlad** pentru a verifica informațiile apărute în spațiul public, referitor la sedarea și contenționarea abuzivă a unei paciente internate la Secția de Medicină Internă, care dezvoltase un **episod psihotic acut**.

În 2021, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu plecând de la declarațiile unei foste asistente de la Spitalul Județean Sibiu (mediafax.ro, digi24.ro, G4media.ro) referitoare la faptul că, la secția de terapie intensivă a Spitalului, **pacienții cu COVID ar fi legați de paturi, cu răni la mâini din cauza feșelor și sedați cu anestezice și sedative extrem de puternice, pentru a nu se mai agita**. În acest caz, au fost verificate prevederile legale aplicabile situațiilor în care personalul medical recurge la **metoda imobilizării pacienților agitați/violenți**, fără însă ca aceștia să sufere de tulburări psihice, astfel cum acestea sunt definite de Legea nr. 487/2002.

În urma analizării cadrului legal, s-a constatat faptul că **Ordinul Ministrului Sănătății nr. 488/2016 de aprobare a normelor de aplicare a Legii sănătății mintale și a protecției persoanelor cu tulburări psihice nr. 487/2002 reglementează în detaliu contenționarea pacienților cu afecțiuni psihice**, respectiv cazurile în care această măsură se aplică, persoana decidentă, durata maximă a măsurii, mijloacele de contenționare, informațiile ce trebuie consemnate în foaia de observație și în Registrul măsurilor de izolare și contenționare. În cazul **pacienților care sunt internați în alte secții decât cele de psihiatrie, nu există însă o reglementare similară**.

În Anexa 10 ("**Sedarea și analgezia la pacientul critic**") a Ordinului Ministrului Sănătății nr. 1529/2010 privind aprobarea ghidurilor de practică medicală pentru specialitatea **anestezie și terapie intensivă**, ghiduri care sunt obligatorii pentru toate unitățile sanitare, este prevăzut în detaliu protocolul medical de gestionare a pacientului critic, inclusiv în situațiile în care acesta devine agitat sau violent față de sine sau față de persoanele din jur, fără a se specifica regulile aplicabile în cazul necesității contenționării acestuia. Există o singură referire la contenția pacientului, respectiv în tabelul în care se specifică parametrii de evaluare a sedării și agitației: Scor 6 pe Scala Riker - pacient foarte agitat – descriere: "Agitat în pat, necesită contenție, mușcă sonda".

Instituția Avocatul Poporului a constatat lipsa unei reglementări unitare, la nivel național, a imobilizării medicale a pacienților care sunt internați în alte secții decât cele de psihiatrie, astfel că am considerat oportun să ne adresăm Ministerului Sănătății, Societății Române de Anestezie și Terapie Intensivă și Colegiului Medicilor din România, toate aceste organisme exprimându-și deschiderea și disponibilitatea față de necesitatea elaborării unui protocol în privința măsurilor care urmează a fi luate pentru adoptarea unei proceduri care să prevadă criteriile în baza cărora se poate dispune imobilizarea pacientului, durata maximă a acesteia, dispozitivele care pot fi utilizate, intervalul de timp la care trebuie să se verifice starea pacientului conțenționat, conduita obligatorie a personalului medical.

Prin răspunsul nr. 1/7386/2021, Ministerul Sănătății ne-a transmis că a inițiat, împreună cu Societatea Română de Anestezie și Terapie Intensivă, demersuri pentru elaborarea unui proiect de act normativ în acest sens. Ulterior însă, deși am efectuat demersuri repetate în scris și telefonic, Ministerul Sănătății nu ne-a furnizat informații legate de stadiul actual de emitere a protocolului privind imobilizarea medicală a pacienților din secțiile ATI.

În considerarea celor de mai sus, având în vedere că:

-potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) *din norma din 2016 de aplicare a Legii Sănătății Mintale și a Protecției Persoanelor cu Tulburări Psihice nr. 487/2002 publicată în Monitorul Oficial nr.340 din 04.05.2016* prezentele norme de aplicare reglementează condițiile speciale de îngrijire din structurile de psihiatrie pentru pacienții adulți și copii, drepturile persoanelor internate în unitățile de profil și măsurile de conțenție;

-din documentele puse la dispoziție de Spitalul Județean de Urgență ” Sf. Chiriachi” Vaslui, pacienta nu figura internată în Secția de Psihiatrie a acestei unități medicale sau consultată de către un medic specialist psihiatru, la momentul restricționării libertății de mișcare,

față de dispozițiile constituționale privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și protecția persoanelor cu handicap, garantate de art. 22, art. 34 și art. 50 din Constituția României,

față de prevederile art. 25 - Sănătatea din Convenția ONU privind drepturile persoanelor cu dizabilități, ratificată de România prin Legea nr. 221/2010, potrivit căroră: „Statele părți recunosc faptul că persoanele cu dizabilități au dreptul să se bucure de cea mai bună stare de sănătate, fără discriminare pe criterii de dizabilitate. Statele părți vor lua toate măsurile adecvate pentru a asigura accesul persoanelor cu dizabilități la serviciile de sănătate care acordă atenție problemelor specifice de gen, inclusiv refacerea stării de sănătate și (...) d) vor solicita profesioniștilor din domeniul medical să furnizeze persoanelor cu dizabilități îngrijire de aceeași calitate ca și celorlalți, inclusiv pe baza consimțământului conștient și liber exprimat, printre altele, prin creșterea gradului de conștientizare privind drepturile

omului, demnitatea, autonomia și nevoile persoanelor cu dizabilități, prin instruire și prin promovarea de standarde etice în domeniul serviciilor de sănătate publice și private”,

în considerarea atribuțiilor principale ale Ministerului Sănătății, care potrivit prevederilor art. 2 lit. a) și e) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății *elaborează politici, strategii și programe de acțiune în domeniul sănătății populației, în acord cu Programul de guvernare, coordonează și controlează implementarea politicilor, strategiilor și programelor din domeniul sănătății populației, la nivel național, regional și local,*

având în vedere prevederile art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. 1 lit. f, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 din Legea nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea Avocatului Poporului, republicată și în vederea realizării scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului, privind apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice, în raporturile acestora cu autoritățile publice, emit prezenta

RECOMANDARE

1. Ministrul Sănătății va analiza oportunitatea de a iniția demersurile necesare în vederea reglementării unitare a procedurilor privind imobilizarea medicală a pacienților internați în alte secții decât cele de psihiatrie, care să prevadă criteriile în baza cărora se poate dispune imobilizarea pacientului, durata maximă a acesteia, dispozitivele care pot fi utilizate, intervalul de timp la care trebuie să se verifice starea pacientului și conduita obligatorie a personalului medical.

2. Ministrul Sănătății va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 60 de zile, privitor la însușirea recomandării și măsurile dispuse sau care urmează a fi implementate în scopul respectării dispozițiilor constituționale privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la ocrotirea sănătății și protecția persoanelor cu handicap, garantate de art. 22, art. 34 și art. 50 din Constituția României.

Avocatul Poporului,

Renate WEBER

